บทคัดย่อ

การใช้จักรยานเป็นการเดินทางที่ไม่ใช้เครื่องยนต์ (Non-motorized transport) ประหยัดพลังงานซึ่งเป็นรูปแบบการเดินทางที่สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการขนส่งที่ประหยัดพลังงานของของประเทศ แต่กลับพบว่าการใช้จักรยานยังไม่นิยมในคนไทย ส่วนใหญ่โดยหนึ่งในอุปสรรคที่สำคัญที่ทำให้ผู้ที่ยังไม่ได้ใช้จักรยานรู้สึกไม่อยากใช้จักรยานคือการที่จุดหมายปลายทางอยู่ไกล ในการศึกษานี้จึงศึกษาการเลือกใช้จักรยานภายในสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งเป็นการเดินทางระยะสั้นคืออุทยานแห่งชาติภูเขาและอุทยานแห่งชาติทางทะเล โดยทำนายพฤติกรรมการเลือกใช้จักรยานของนักท่องเที่ยวในประเทศไทยด้วยแบบจำลองโลจิตแบบสองทางเลือก (Binary Logit model) พิจารณาปัจจัย ลักษณะส่วนบุคคล โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม และการรับรู้ความเสี่ยง ซึ่งมีตัวอย่างจำนวน 461 คน จากผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมด้านฤดูกาล ในฤดูฝนมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้จักรยานการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รองลงมาตัวแปรลักษณะส่วนบุคคลได้แก่ กลุ่มอายุต่ำกว่า 30 ปี และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานพบว่า ความกว้างของทางจักรยานมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้หรือไม่ใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้นภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญนำปัจจัยดังกล่าวไปพัฒนาและปรับกลยุทธ์ส่งเสริมการใช้จักรยานได้อย่างตรงกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทของพื้นที่

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

Abstract

Bicycle use is non-motorized, and energy-saving transport which is relevant to the policy promoting national energy-efficient transport mode .However, it was found that bicycles are not popularly used among Thai people. One of main obstacles making non bicycle users not to want bicycle use was that the destination was far. This research studied bicycle use in tourist attractions, which provided short – distance travelling, including mountainous and sea tourist attractions and bicycle use behavior in Thailand in Binary Logit model by considering the factors of Individual characteristics, infrastructure, surroundings, and perception of risk. From 461 samples, the results of analysis found that Environment factor in rainy season having influence on bicycle use for tourism was statistically significant at 0.01 level, followed by individual variables such as the age group below 30 years and the group of tourists graduated below bachelor's degree having influence on choosing or not choosing bicycle use which were statistical significant at 0.05 level. Regarding Infrastructure, the width of bike lanes, it was found that it had influence on choosing or not choosing bicycle for tourism at the 0.01 level of statistical significance. Thus, the government and involved organizations should give the importance on taking those factors to develop and adjust the strategies promoting bicycle use to properly meet target groups and area contexts.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี